CHÙA HƯƠNG ĐÊM TRỪ TỊCH - Chu Minh Khôi

Giao thừa là thời khắc khiến ta cảm nhận rõ nét nhất bước đi của thời gian, đời người thấm thoắt, hiện hữu mà vô thường. Ngày càng nhiều người chọn chùa là nơi đón giao thừa. Họ chỉ ở đó trong khoảnh khắc ngắn ngủi, rồi trở về nhà khi sang canh. Nhưng đón giao thừa tại chùa Hương, ta sẽ được trải qua những cảm xúc riêng biệt, vô cùng thú vị. Ngày nay du hội Hương Sơn, du khách thường than phiền nhiều điều: hiện tượng chèo kéo khách, nạn "chặt chém" thực khách, tắc đường… Nhưng với những Phật tử hành hương về đất Phật lại có một tâm thế rất khác biệt, ấy là chùa Hương bình yên lặng lẽ đến lạ lùng trong những giờ phút dường như chỉ của riêng Phật tử. Ấy là khi hoàng hôn buông xuống, những Phật tử tự giác cầm lấy cây chổi quét hết mọi thứ rác mà du khách vứt vương vãi ban ngày, như quét đi mọi cấu uế trần thế. Tất cả mọi người ở chùa Hương trong những thời khắc ấy, dù lạ dù quen, dù mới đến đây lần đầu, bỗng nhiên như những con người ruột thịt trở về với mái nhà chung. Phật tử tất bật tham gia nấu cơm trong bếp của nhà chùa, người nhặt rau, người đun bếp, không khí đầm ấm vô cùng. Muốn cần một chỗ nghỉ lại qua đêm chỉ cần báo với bà mế già, nhà chùa có đủ chỗ nghỉ lại cho hàng trăm Phật tử. Cơm ăn, chỗ nghỉ đều miễn phí cho tất thảy mọi người con Phật. Dạo quanh các hàng quán ở bên ngoài cổng chùa Thiên Trù để tìm hiểu Hương Sơn về đêm, dù đã ăn cơm chay trong chùa lúc chập tối, nhưng tôi vẫn gọi bát mì để ăn thêm. Khi trả tiền, cô chủ quán chỉ đòi 10 ngàn một bát, thầm so sánh cũng bát mì ấy, cũng quán ấy ban ngày mình phải trả 20 ngàn. Thấy lạ, tôi thắc mắc, cô chủ quán vui vẻ: bán cho khách du lịch giá đắt, vào những lúc này chỉ Phật tử mới ở lại qua đêm, nên giá bán cũng phải khác, không thể bán đắt như với khách du lịch thông thường. Để ý quan sát, thấy dường như quán nào ở đây cũng theo thông lệ như vậy, 5 giờ sáng bát mì vẫn 10 ngàn, nhưng từ 7 giờ trở đi giá bán lại nhảy lên gấp đôi. Nếu bạn muốn trải nghiệm không khí thuần khiết như vậy, hãy hành hương về Hương Sơn vào chiều 30 Tết, hoặc chiều Khánh đản Bồ tát Quan Âm, 19 tháng 2 âm lịch. ĐĐ Thích Minh Hiền cho chữ đêm giao thừa tại chùa Hương Mùa xuân đến như thông điệp chuyển hóa nội tâm, trở về chính mình, sống với thực tại Chân như. Ngày cuối năm, những con đường vọng niệm đưa hàng trăm Phật tử từ nơi phố thị vân tập tới chốn núi rừng Hương Sơn. Tuy không xa thế giới thị thành, nhưng Hương Sơn cách biệt bởi núi non bát ngát, quanh co suối Yến, chập chùng hang động. Suối Yến chiều tất niên huyền phiêu trong sương khói, lãng đãng đâu đây những bông súng lững lờ trôi, như thể mùa xuân đang phấp phỏng đến từ chiêm bao, đem cả một tòa Hương tới sát bên mình. Hai bên bờ suối là những vạt lúa chạy dài theo dòng nước, tiếp giáp với những dãy núi đá xanh mờ trong sương, khiến cảnh vật thêm huyền ảo. Khó mà phân định rõ đâu là đường ranh giới giữa trời và nước, chỉ nghe lao xao tiếng niệm Phật trên những con đò đang xuôi dòng. Không biết người ta niệm Phật để cầu xin sự cứu khổ hay chỉ nhớ Phật. Mỗi người có cách niệm Phật của riêng mình, nhưng ai có thể cất lên tiếng niệm Phật như niệm tâm. Khỏa tâm hồn mình xuống nước, nhờ suối Yến rửa trôi mọi vọng lầm mê chấp, ta vào Hương Sơn. Sẽ khó có nơi nào cho ta những phút giây thư thái tâm hồn, quẳng hết ưu phiền, để ngồi giữa khung cảnh thảnh thơi, thưởng thức bữa cơm chay như ở chùa Hương chiều 30 Tết. Vô vàn xúc cảm đan xen. Chiếc chiếu trải trên nền đất ấm lấp lánh ánh rêu xanh, dưới những gốc cây cổ thụ ngàn năm tuổi. Đó đây, tiếng mõ vang lên, đều đều chầm chậm. Mùi hương trầm kín đáo thoang thoảng qua làn gió, khiến mỗi con người như lạc vào nơi thời gian ngưng đọng. Những món ăn chỉ là tương, dưa, rau, đậu, chuối xanh… Mâm cơm ngày Tết giản dị nhưng ngon vô cùng, khiến bất cứ ai đã quen thuộc với sự ồn ào nơi phố thị, cũng phải nghiêng mình trước sự thanh đạm của vật chất mà cao sang về tâm hồn. Tinh thần tự phục vụ được đề cao.

Phật tử được hướng dẫn niệm Tam đề, Ngũ quán trước khi bưng bát cơm lên. Miếng thứ nhất, nguyện đoạn trừ hết thảy việc ác. Miếng thứ hai, nguyện tu học hết thảy việc thiện. Miếng thứ ba nguyện cầu giúp hết thảy mọi người, mọi loài. Chuyện ăn uống giản tiện mà trở nên nghiêm túc vô cùng. Suốt đêm 30 Tết, chư Tăng chùa Hương tất bật đón tiếp, hướng dẫn Phật tử vào lễ Phật. Trước giao thừa, chùa tụng kinh Phổ Môn cho đến 12 giờ kém thì chấm dứt. Đúng thời khắc giao thừa, nổi ba hồi chuông trống Bát nhã, tứ chúng vân tập tại chính điện chùa để lễ Tam bảo (Phật, Pháp, Tăng). Lần lượt tụng niệm kinh kệ, tán thán công đức vô lượng của chư